

Aan: College B & W en Gemeenteraad Gouda

Betreft: Advies over Conceptvisie Sporten en Bewegen in Gouda 2024 - 2032

Geacht college, beste raadsleden,

In antwoord op de vraag van het college van 24 april jl. hierbij het advies van de Goudse Sportraad over de Conceptvisie Sporten en Bewegen in Gouda 2024 - 2032. Een advies dat mede tot stand is gekomen na een uitgebreide enquête onder onze stakeholders. Bijna 30 organisaties gaven ons input, vanuit de gezondheidszorg tot aan het onderwijs en de sportwereld.

Inleiding:

De gemeente Gouda zet met deze visie in op gedragsverandering van Gouwenaren: Iedereen die onvoldoende of niet beweegt moet in beweging komen én blijven. De Goudse Sportraad kan zich hier goed in vinden. In de nota staat: 'Bij alles wat we doen (...) stellen we ons de vraag of het binnen deze kaders valt'. Een duidelijke focus.

Toch mist de GSR in de verdere uitwerking van de nota juist deze focus. Met 34 actiepunten dreigt juist versnippering. De opsomming van punten is meer dan volledig; alles past erin en niets is fout. Maar daarmee is ook niets onderscheidend en heb je aan het einde van de rit altijd wel iets goeds gedaan.

Maar heb je ook het beste gedaan?

Beleid en uitvoering liggen in elkaars verlengde. Als de focus bij het eerste ontbreekt, zal de uitvoering ook versnipperen. Het jaarverslag van Sportpunt Gouda van 2023 jaar laat dit zien: zo'n 40 acties en initiatieven passeren de revue. Niets is verkeerd, alles is goed.

Maar heb je ook het beste gedaan?

Het sportbudget is bescheiden. Wat betreft de GSR moeten de schaarse middelen zo effectief mogelijk ingezet worden. Focus op het belangrijkste: je doelstelling. Het voordeel van deze focus is dat je beter kunt motiveren, uitvoeren, meten, (bij)sturen en verantwoorden. Dat is wat betreft de GSR onvoldoende geborgd in deze nota: een duidelijke planvorming waarin omschreven staat wanneer je wat doet om wat te bereiken. Een goede fasering ontbreekt. En doelen zijn niet altijd SMART.

De Goudse Sportraad komt daarom met een vijftal adviezen.

1. Een vitale en gezonde Goudse samenleving is hét fundament onder deze nota. De basis voor deze gezonde samenleving wordt wat betreft de GSR gelegd bij de jeugd. Bijna de helft van de politieke fracties in de raad heeft tijdens het bepalen van de kaders van de nota geopperd om sport gedeeltelijk gratis te maken. De vergelijking met een abonnement bij de bibliotheek werd gemaakt. Tegelijkertijd werd gezegd dat financiën niet altijd het grootste obstakel is om te gaan sporten. Toch ziet de GSR veel voordelen in het financieel toegankelijker maken van sport en bewegen voor vooral jongeren: grotere beweegvaardigheid, beter psychisch welbevinden, bestrijding jeugdobesitas..

Met een Return on Investment van 2,63 zijn eventuele investeringen bovendien goed te verdedigen.

Advies: Laat elk kind tot 18 jaar naast het beweegonderwijs op school nog 2 uur gratis sporten en bewegen. Maak verenigingen en andere sportaanbieders mede-eigenaar van het opstellen en de uitvoering van het plan.

2. De openbare ruimte in Gouda zal meer moeten verleiden tot bewegen. Veilige wandel- en fietspaden zijn een must. Net als toegankelijke sportterreinen en beweegvriendelijke parken. Hier ligt een mogelijkheid tot gedragsverandering: maak van de openbare ruimte een plek waar sportieve ontmoetingen plaatsvinden en sociale contacten worden gelegd, dé sleutel voor gaan bewegen maar vooral voor blijven bewegen. Wil dit effectief zijn dan vraagt dit om een programmeringsplan: zorg voor passend aanbod en verbindende activiteiten voor deze locaties.

Advies: Iedere investering in de openbare ruimte moet getoetst worden aan de doelstelling van de sportnota. Maak sportaccommodaties toegankelijk voor iedereen door heldere afspraken te maken over niet-leden, en zorg in samenwerking met sportaanbieders voor een uitnodigend beweegprogramma gericht op ontmoeten en verbinden. Voor jong en oud.

3. Een derde van de mensen die niet sporten geeft aan dat dit komt door gezondheidsproblemen. Ook hier liggen mogelijkheden tot gedragsverandering. De druk op de gezondheidszorg neemt toe, net als het personeelstekort. Het is belangrijk dat wordt ingezet op preventie en bijbehorende gedragsverandering. In de nota ontbreekt nog de verbinding met de zorg: huisartsen, fysiotherapeuten en ziekenhuis. Maar ook bedrijven en instanties als het UWV en zorgverzekeraars kunnen hier een rol spelen.

Advies: Maak zorginstellingen, bedrijfsleven en belanghebbende instanties mede-eigenaar van de doelstelling van de nota. Zorg voor heldere informatie en goede verwijzing, en laat de grondhouding positief zijn: sport en bewegen loont.

4. Er zijn veel projecten voor kwetsbare groepen in Gouda. Sport wordt hierbij ingezet als middel om bijvoorbeeld vluchtelingen te laten integreren of scholieren te laten ervaren hoe een handicap voelt. Sport als duizenddingendoekje. Dit zorgt voor versnippering van beleid en de uitvoering daarvan. Met een heldere prioritering blijft het beleid gefocust en staat Sportpunt Gouda nog meer in z'n kracht.

Advies : Houdt sport als doel (uitvoering) en sport als middel (beleid) duidelijk gescheiden. Beperk je tot projecten die bijdragen aan het doel van de nota.

5. Het versnipperde beleid, de uitvoering daarvan en het ontbreken van een onderbouwde begroting is een grote zorg voor de Goudse Sportraad. Net als het ontbreken van een goede fasering en verantwoordelijkheid: wie stuurt op welk moment bij? Om te komen tot een goede uitvoering van deze nota pleit de GSR ervoor om heldere doelstellingen te formuleren en deze te vertalen naar een concrete en gefaseerde uitvoeringsagenda. Zo zijn verantwoordelijkheden en verplichtingen helder, en kan worden bijgestuurd en verantwoording afgelegd.

Advies: Zet de bedoeling en de doelstellingen van de nota om naar concrete uitvoering. Met daarbij een realistische en duidelijke begroting. Vertaal deze zowel in de dienstverleningsopdracht met Sportpunt Gouda, als in structurele en duurzame afspraken met de sportaanbieders.

De Goudse Sportraad hoopt van harte dat er mede door onze adviezen een sterk sportbeleid tot stand komt. Met dat beleid investeren we in een vitale en gezonde toekomst van de stad. Het SROI cijfer laat bovendien zien dat het een investering is die zich meer dan terugverdient. Investeren in morgen, begint altijd vandaag.

Met een sportieve groet,

De Goudse Sportraad

Bijlage: Enquête over Conceptversie Sporten en Bewegen in Gouda 2024-2032

De Goudse Sportraad heeft onder haar stakeholders een enquête gehouden over de conceptversie sporten en bewegen van de gemeente Gouda. Scholen, gezondheidsinstellingen, sportaanbieders en sociale teams konden zo hun input geven aan de GSR om tot een gedegen en gedragen advies te komen.

Bijna dertig organisaties hebben gereageerd op de uitgebreide vragenlijst over thema's als samenwerken, sporten in de openbare ruimte en beweegvaardigheid.

Hieronder de belangrijkste conclusies van de enquête:

- Bijna alle organisaties willen een bijdrage leveren om de inwoners van Gouda in beweging te krijgen en te houden. Belemmerende factoren die worden genoemd zijn accommodatie, financiële middelen en vrijwilligers.
- Meer dan 80% van de organisaties ziet kansen om meer samen te werken. Veel organisaties doen dat ook al, maar het ontbreekt vaak aan structuur of beleid op dit gebied. Aangegeven wordt dat meer beleid op dit vlak welkom is.
- Bijna 80% van de organisaties vinden het hun taak om de beweegvaardigheid van jongeren en ouderen te verbeteren. Maar veel voeren hier geen actief beleid op.
- Er worden mogelijkheden gezien om accommodaties intensiever te gebruiken, vooral bij accommodaties die in eigen beheer zijn.
- De organisaties zien grote kansen als het gaat om het meer gebruiken van de openbare ruimte als plek om te sporten en bewegen, vooral voor sporten met weinig materiaal.
- 75% van de organisaties ziet het ook als hun taak om sport toegankelijk en betaalbaar te houden.